

Komendant
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

Racibórz, 12 grudnia 2017 r.

Egzemplarz nr 2

ZAL. Nr 1 do pisma wych./wch.

Nr K/1 6133/17

Data 12 GRU. 2017

Pan ppłk SG Mariusz KOWALSKI

NACZELNIK

Wydziału Granicznego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Rocznym planem kontroli przewidzianych do realizacji przez Wydział Kontroli Śląskiego Oddziału Straży Granicznej na rok 2017”, w Wydziale Granicznym została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym na temat „Sprawowanie nadzoru nad realizacją przez placówki zadań określonych w art. 186b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze”. Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o przepisy wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, zwanych dalej „wytycznymi”, stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. (Dz.Urz. MSW, poz. 43 z późn. zm.), wprowadzonych do stosowania w Straży Granicznej decyzją nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. (Dz.Urz. KGSG z 2012 r., poz. 47 z późn. zm.).

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Wydział Graniczny, ul. Dąbrowskiego 2, 47-400 Racibórz. W okresie objętym kontrolą funkcję Naczelnika Wydziału pełnił ppłk SG Mariusz Kowalski.

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Kierownik zespołu: mjr SG Tadeusz Uliasz – starszy specjalista Wydziału Kontroli, upoważnienie nr 322 z dnia 21 listopada 2017 r.¹;

Członek zespołu: st.chor.sztab. SG Piotr Bruśniak – specjalista Wydziału Kontroli, upoważnienie nr 323 z dnia 21 listopada 2017 r.²

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 22 listopada 2017 r., a zakończono w dniu 1 grudnia 2017 r. W trakcie kontroli nie występowały przerwy.

IV. Kontrolą został objęty okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 31 października 2017 r. w następującym zakresie:

1) Przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem nadzoru nad realizacją przez Placówkę SG w Katowicach – Pyrzowicach zadań określonych w art. 186b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze* (kryterium legalności i rzetelności);

2) Prawdliwość wykonywania działań podejmowanych w ramach nadzoru nad realizacją przez Placówkę SG w Katowicach – Pyrzowicach zadań określonych w art. 186b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze* (kryterium legalności, rzetelności i celowości).

V. Celem kontroli było sprawdzenie i ocena legalności, rzetelności oraz celowości realizacji przez Wydział Graniczny zadań związanych z prowadzeniem nadzoru nad realizacją przez Placówkę SG w Katowicach – Pyrzowicach zadań określonych w art. 186b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze*, a także sprawdzenie i ocena legalności oraz rzetelności przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych badanej problematyki.

VI. Ocena działalności podmiotu kontrolowanego

Kontrolę przeprowadzono uwzględniając kryteria legalności, rzetelności i celowości wykonywanych zadań. Sprawdzeniu poddano całość dokumentacji związanej z działaniami podejmowanymi w ramach nadzoru w okresie poddanym kontroli.

Na podstawie dokonanych ustaleń stwierdzono, że w Wydziale Granicznym wprowadzono odpowiednie rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie sprawowania nadzoru. Zadania te zostały powierzone do realizacji jednej z sekcji, której funkcjonariusze posiadają odpowiednie przygotowanie merytoryczne.

Sposób prowadzenia nadzoru należy uznać za zgodny z przepisami, prawidłowy i skuteczny. Wykorzystywano różne formy i metody nadzoru, każdorazowo dokumentując podejmowane czynności. Wyciągane wnioski i propozycje działań były adekwatne do ustalonego w trakcie nadzoru stanu faktycznego. O wynikach informowano przełożonych, a także Komendanta Placówki SG

¹ Akta kontroli – karta nr 15.

² Akta kontroli – karta nr 16.

w Katowicach – Pyrzowicach. W sytuacjach tego wymagających monitorowano sposób realizacji wniosków i zaleceń.

Biorąc powyższe pod uwagę, realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono **pozytywnie**³. Powyższa ocena jest oceną ogólną wynikającą z ustaleń poczynionych w poszczególnych obszarach kontrolowanej problematyki i udokumentowanych w aktach kontroli.

Ad IV.1)

Pozytywnie oceniono przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem nadzoru nad realizacją przez Placówkę SG w Katowicach – Pyrzowicach zadań określonych w art. 186b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze*.

Zgodnie z § 6 pkt 1 lit. e regulaminu organizacyjnego Komendy Śląskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 46 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Śląskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu (zwanego dalej „regulaminem organizacyjnym”), jednym z zadań Wydziału Granicznego jest „sprawowanie nadzoru oraz analiza, w szczególności w oparciu o bazę „Systemu Informatycznego Centralnej Bazy Danych Straży Granicznej Systemu Wspomagania Kierowania”, sposobu planowania, dokumentowania, organizowania i realizowania zadań przez placówki Straży Granicznej w zakresie nadzoru Straży Granicznej nad wykonywaną przez zarządzającego lotniskiem kontrolą bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej”. Wydział Graniczny został również zobligowany do opracowania metod i skutecznych form działania w zakresie sprawowanego nadzoru (§ 6 pkt 2) oraz organizacji wizyt monitorujących w trybie planowym, jak i niezapowiedzianym, w celu sprawdzenia praktycznego sposobu realizacji zadań przez placówki Straży Granicznej oraz sposobu ich ewidencjonowania w CBD SG SWK (§ 6 pkt 3).

Na podstawie dokumentacji zgromadzonej w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że zadania związane z prowadzeniem nadzoru zostały uwzględnione zarówno w wewnętrznym podziale zadań⁴ obowiązującym w okresie poddanym kontroli, jak i w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy Sekcji Służby Granicznej i Bezpieczeństwa w Komunikacji, realizujących w Wydziale Granicznym czynności nadzoru⁵. Każdy z nich posiada odpowiednią wiedzę merytoryczną niezbędną do sprawowania nadzoru, wynikającą z doświadczenia i uczestnictwa w specjalistycznych szkoleniach.⁶

Realizując nałożony obowiązek prowadzenia nadzoru, funkcjonariusze podmiotu kontrolowanego wykorzystywali różne formy i metody, szczegółowo przedstawione poniżej.

³ W przyjętej czterostopniowej skali ocen obejmującej ocenę pozytywną, pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami oraz negatywną – zob. *Wprowadzenie do kontroli w administracji rządowej*, Warszawa 2012, str. 62.

⁴ Akta kontroli – karta nr 17 – 26.

⁵ Akta kontroli – karta nr 27 – 33.

⁶ Akta kontroli – karta nr 125.

Ad IV.2)

Pozytywnie oceniono prawidłowość wykonywania działań podejmowanych w ramach nadzoru nad realizacją przez Placówkę SG w Katowicach – Pyrzowicach zadań określonych w art. 186b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze*.

Jak ustalono, w okresie poddanym kontroli, najczęściej stosowaną formą nadzoru ze strony funkcjonariuszy Wydziału Granicznego (10 przypadków) były wizyty monitorujące. Sporządzano również analizy danych zamieszczanych w CBD SG SWK w zakresie planowania, dokumentowania, organizowania i realizowania zadań przez placówki (2 przypadki), jak również kwartalne analizy poważnych uchybień oraz naruszeń przepisów stwierdzonych przez funkcjonariuszy Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach w ramach prowadzonego nadzoru nad kontrolą bezpieczeństwa (4 przypadki – za IV kwartał 2016 r. oraz za I, II i III kwartał 2017 r.). W tym celu wykorzystywano także dane zgromadzone w aplikacji „Statystyki Pionu Granicznego”.⁷

Ponadto ustalono, że w celu właściwej realizacji nadzoru nad kontrolą bezpieczeństwa wykonywaną przez Zarządzającego MPL „Katowice” w Pyrzowicach oraz eliminacji powtarzających się naruszeń przepisów w zakresie zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym, Wydział Graniczny opracował polecenie kierowane do Komendanta Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach. Dokument ten został podpisany przez Komendanta Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w dniu 21 lutego 2017 r. i zarejestrowany jako „Polecenie nr 9/WG/17”.⁸ Również w ramach wykonywania zadań w ramach nadzoru, w kwietniu 2017 r. Wydział Graniczny przygotował i przeprowadził w Placówce SG w Katowicach – Pyrzowicach konkurs wiedzy w zakresie przepisów dotyczących ochrony lotnictwa cywilnego. Jak wynika z regulaminu konkursu jego celem było „zdopingowanie funkcjonariuszy Śląskiego Oddziału Straży Granicznej do podnoszenia poziomu posiadanej wiedzy w zakresie przepisów dotyczących ochrony lotnictwa cywilnego oraz jej utrwalenia w celu sprawnego i skutecznego wykorzystywania podczas wykonywania obowiązków służbowych”.⁹

Natomiast w maju 2017 r., z inicjatywy Wydziału Granicznego, w Placówce SG w Katowicach – Pyrzowicach odbyło się szkolenie z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego – nadzór nad kontrolą bezpieczeństwa, prowadzone przez przedstawicieli Wydziału Bezpieczeństwa w Komunikacji Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej. Intencją przeprowadzenia szkolenia było wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych problemów poruszanych w korespondencji Zarządu Granicznego, kierowanej do kierowników jednostek organizacyjnych Straży Granicznej.¹⁰

Poszczególne czynności nadzoru realizowanego przez funkcjonariuszy Wydziału Granicznego polegały na sprawdzeniu planowania i zadań do służby, bezpośredniej obserwacji punktów kontroli bezpieczeństwa i sposobu wykonywania obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy Zespołu Nadzoru nad Kontrolą Bezpieczeństwa Grupy Bezpieczeństwa Lotów Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach, weryfikacji ich wiedzy, przeglądzie baz danych oraz sporządzaniu okresowych analiz. Ustalono, że każda forma nadzoru została udokumentowana przez funkcjonariusza, który ją realizował. Sporządzano głównie notatki służbowe, które następnie przedkładano przełożonym do zapoznania lub zatwierdzenia. W przypadku wizyt monitorujących oraz analiz poważnych uchybień oraz naruszeń przepisów, stosowne dokumenty były również zatwierdzane przez Zastępcę

⁷ Akta kontroli – karta nr 176 – 180.

⁸ Akta kontroli – karta nr 54.

⁹ Akta kontroli – karta nr 71 – 73.

¹⁰ Akta kontroli – karta nr 80 – 84.

Komendanta Śląskiego Oddziału Straży Granicznej właściwego do spraw granicznych. Wyniki analiz wykorzystywano następnie do modyfikacji i dostosowania przyjętych rozwiązań w zakresie nadzoru do aktualnej sytuacji.¹¹

W trakcie kontroli ustalono ponadto, że wizyty monitorujące przeprowadzano zarówno w trybie planowym (8 przypadków), jak i niezapowiedzianym (dwukrotnie). Działanie takie jest zgodne z § 6 pkt 3 regulaminu organizacyjnego. W przypadku wizyt planowych, odpowiednią informację przekazywano drogą elektroniczną Komendantowi Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach.¹²

Na podstawie analizy kontrolowanej dokumentacji dotyczącej przeprowadzanych przez Wydział Graniczny analiz poważnych uchybień i naruszeń przepisów stwierdzono, że były one sporządzane w sposób rzetelny i szczegółowy¹³. Przeglądzie przedstawiono w nich liczbę i rodzaj uchybień bądź naruszeń, a także miejsce i czas ich zaistnienia. Podobnie pozytywnie należy ocenić dokonywane przez funkcjonariuszy podmiotu kontrolowanego analizy wpisów zamieszczanych w CBD SG SWK pod kodem 137, definiowanym w systemie jako *nadzór nad kontrolą bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej realizowaną służbą ochrony*.¹⁴

Ponadto ustalono, że po każdej czynności nadzoru formułowano wnioski i/lub propozycje dalszych działań, a ich treść była adekwatna do stanu faktycznego ustalonego w trakcie nadzoru. O jego wynikach informowano Zastępcę Komendanta Śląskiego Oddziału Straży Granicznej właściwego do spraw granicznych, który każdorazowo zatwierdzał wnioski i/lub propozycje. Dokument końcowy sporządzany po przeprowadzeniu czynności nadzoru był również przekazywany do wiadomości i ewentualnego wykorzystania Komendantowi Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach. W przypadku, gdy zaakceptowane wnioski i/lub propozycje wymagały podjęcia określonych działań, Wydział Graniczny monitorował i weryfikował ich realizację. Podobnie postąpiono w przypadku wizyty monitorującej przeprowadzonej w Placówce SG w Katowicach – Pyrzowicach przez przedstawicieli Zarządu Granicznego KGSG w dniu 17 marca 2017 r. – notatkę służbową, zawierającą wnioski do realizacji m.in. przez kierownictwo placówki, przesłano z Wydziału Granicznego do Komendanta Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach.¹⁵

Zespół kontrolerów pozytywnie ocenił również zintensyfikowanie nadzoru nad zadaniami realizowanymi przez funkcjonariuszy Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach określonymi w art. 186b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze*, w marcu i kwietniu 2017 r. Było ono wynikiem przejęcia przez Poczta Polską w dniu 16 marca br. kontroli bezpieczeństwa pasażerów i bagażu kabinowego oraz rejestrowanego wraz z kontrolą dostępu pasażerów, od dotychczas realizującej te zadania firmy „GWARANT”. Jak ustalono, po przejęciu wskazanych czynności przez nowy podmiot, Wydział Graniczny w okresie kolejnych 3 tygodni zrealizował łącznie 4 wizyty monitorujące (w dniach 16, 19, i 28 marca 2017 r. oraz w dniu 7 kwietnia 2017 r.).¹⁶ Powyższe działanie podmiotu kontrolowanego potwierdza właściwy poziom realizacji zadań będących przedmiotem kontroli.

¹¹ Akta kontroli – karta nr 176 – 180.

¹² Akta kontroli – karta nr 176 – 180.

¹³ Akta kontroli – karta nr 44 – 45, 86 – 89, 102 – 105, 171 – 174.

¹⁴ Akta kontroli – karta nr 43 i 91.

¹⁵ Akta kontroli – karta nr 66 – 69.

¹⁶ Akta kontroli – karta nr 176 – 180.

VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.

VIII. Przeprowadzenie kontroli odnotowano w Książce kontroli Śląskiego Oddziału Straży Granicznej, zarejestrowanej pod numerem KJ/306/16, na karcie nr 1, poz. 5.

KOMENDANT
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
z siedzibą w Raciborzu
plk SS Adam Jopek

za zarządzający kontrolę

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egzemplarz nr 1 – adresat

Egzemplarz nr 2 – ad acta

T.U., tel. 6654371, P.B., tel. 6654263

11.12.2017 r.